

Alinierea la Pilonul 2 al OCDE: România și Turcia implementează impozitul minim global pentru a promova practici de afaceri echitabile

Regulile Pilonului 2 - sistemul mondial de combatere a erodării bazei impozabile (GloBE), au fost elaborate de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) pentru a oferi un sistem comun de impozitare care să garanteze că întreprinderile multinaționale (MNE) plătesc un impozit minim global (GMT) de 15% în fiecare jurisdicție în care își desfășoară activitatea și generează venituri.

Ca un pas semnificativ către echitatea fiscală globală, atât România, cât și Turcia au adoptat aceste reguli pentru a crea condiții echitabile de concurență pentru companii pe piața.

În România, Pilonul 2 a fost transpus în legislația fiscală internă prin Legea nr. 431/2023, astfel multinaționalele cu o cifră de afaceri de cel puțin 750 milioane de euro care operează în România, vor plăti o cota minimă efectivă de impozitare de 15%. Principalele reguli includ:

- Regula includerii veniturilor (IIR): se aplică atunci când impozitul suplimentar este datorat în jurisdicția entității-mamă a grupului multinațional.
- Regula profitului subimpozitat (UTPR): atunci când IIR nu este aplicabilă în jurisdicția entității-mamă a grupului multinațional, această regulă impune taxe suplimentare într-o altă jurisdicție cu impozitare redusă.

„Multinaționalele ar trebui să înceapă colectarea datelor pentru primul calcul ce va acoperi exercițiul financiar 2024, și care va trebui depus în iunie 2026.

Introducerea impozitului minim global aliniază legislația din România la standardele internaționale și asigură un mediu competitiv și echitabil pentru companiile care operează aici.”, a menționat **Liviu Gheorghiu**, *Tax Partner*, *Forvis Mazars în România*.

Turcia a adoptat, de asemenea, Pilonul 2, în conformitate cu cadrul OECD/G20 BEPS. Autoritățile turce au adoptat o abordare în două etape, introducând atât regulile globale ale Pilonului 2, cât și un Impozit Minim Intern (DMT), care asigură că impozitul pe venit nu poate fi mai mic de 10% din câștiguri. Pilonul 2 va intra în vigoare pentru exercițiile financiare începând din ianuarie 2024, în timp ce DMT va intra în vigoare pentru exercițiile financiare începând din ianuarie 2025.

Aspectele cheie ale abordării Turciei includ:

- Impozitul suplimentar național calificat (QDMTT): asigură că multinaționalele plătesc un impozit de cel puțin 15%.
- Norme tranzitorii de siguranță pentru raportarea publică CbCR: oferă facilități pentru entitățile cu venituri reduse sau cu rate de impozitare efective simplificate, permițând anumitor jurisdicții să evite impozitarea suplimentară.

Regulile fiscale îmbunătățite și eforturile de transparență ale României

În plus față de impozitul minim global, România a avansat către digitalizarea TVA-ului prin introducerea sistemului RO e-TVA, un sistem de declarație precompletată destinat să îmbunătățească colectarea impozitelor și să reducă erorile.

Sistemul RO e-TVA a devenit operațional la 1 august 2024 și acoperă activitățile economice desfășurate începând cu 1 iulie 2024. Sistemul integrează date din diverse surse, inclusiv RO e-Factura, RO e-Transport și SAF-T, și este conceput pentru a simplifica declarațiile de TVA pentru entitățile impozabile. Odată ce declarațiile de TVA

precompletate sunt trimise entităților înregistrate prin Spațiul Privat Virtual, acestea trebuie să verifice datele și să rezolve discrepanțele identificate de ANAF.

„Este important de menționat că, dacă o companie nu răspunde la discrepanțele definite ca diferențe de cel puțin 20% sau un minim de 5.000 de lei în termen de 20 de zile, se va confrunta cu amenzi cuprinse între 1.000 și 10.000 de lei, în funcție de dimensiunea companiei. De asemenea, neîndeplinirea obligației de a furniza sau corecta informațiile începând cu data de 1 ianuarie 2025, expune entitățile la riscuri de inspecții fiscale sau de rambursări necuvenite de TVA.”, a menționat Mihaela Hampu, Senior Tax Manager, Forvis Mazars în România.

Aspectele cheie includ:

- Declarații precompletate: generate automat din activitățile economice raportate în sistemele fiscale naționale, accesibile entităților înregistrate în scopuri de TVA până pe data de 5 a fiecărei luni.
- Monitorizarea conformității: dacă există diferențe de cel puțin 20% sau un minim de 5.000 de lei între declarațiile depuse și cele precompletate, autoritatea fiscală (ANAF) va notifica contribuabilii, oferindu-le 20 de zile pentru a răspunde înainte de aplicarea eventualelor amenzi.

În plus, ANAF și-a intensificat activitățile de audit fiscal. În luna iunie 2024, au fost efectuate peste 4.200 de inspecții și 1.700 de controale antifraudă, vizând sectoare precum transportul, retailul și producția. TVA-ul rămâne un punct central al acestor inspecții, subliniind angajamentul autorității de a reduce deficitul de TVA al României.

Aspecte notabile ale auditurilor fiscale includ:

- Amenzi pentru neconformitate: începând cu ianuarie 2025, contribuabilii mari se confruntă cu amenzi cuprinse între 5.000 și 10.000 de lei dacă diferențele din declarațiile de TVA nu sunt explicate în termenul legal.
- Concentrarea pe rambursările de TVA: entitățile expuse riscului de rambursări necuvenite de TVA se pot confrunta cu inspecții fiscale și investigații antifraudă.

Pe măsura ce România și Turcia își întăresc controalele fiscale și introduc cadre fiscale mai riguroase, companiile vor trebui să gestioneze proactiv strategiile de conformitate pentru a se asigura că respectă atât standardele fiscale interne, cât și cele internaționale. Pregătirea anticipată pentru aceste schimbări ample nu numai că va ajuta la evitarea sancțiunilor, dar va susține și planificarea financiară pe termen lung și stabilitatea într-o piață globală din ce în ce mai reglementată.